

Sygn. akt *XIII GC 1975/16*

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 20 października 2016 roku

Sąd Rejonowy dla Łodzi-Śródmieścia w Łodzi, XIII Wydział Gospodarczy

w składzie następującym:

Przewodniczący: Sędzia S.R. Dariusz Rogala

Protokolant:sekr. sąd. Anna Hodała

po rozpoznaniu w dniu 20 października 2016 roku w Łodzi na rozprawie sprawy

z powództwa (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Ł.

przeciwko S. O.

o zapłatę kwoty 166,13 złotych

zasądza od S. O. na rzecz (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Ł. kwotę 166,13 (stu sześćdziesięciu sześciu i ¹³/100) złotych wraz z odsetkami w wysokości odsetek ustawowych za opóźnienie od kwoty 0,93 złotych od 19 maja 2016 roku oraz kwotę 167 (stu sześćdziesięciu siedmiu) złotych tytułem zwrotu kosztów procesu.

Sygn. akt *XIII GC 1975/16*

UZASADNIENIE

Pozwem wniesionym 19 maja 2016 r. (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Ł. zażądała zasądzenia od pozwanego kwoty 0,93 zł tytułem skapitalizowanych odsetek wraz z dalszymi odsetkami od tej kwoty oraz kwoty 165,20 zł tytułem równowartość kwoty 40 € stanowiącej rekompensatę za koszty odzyskiwania należności, a nadto zwrotu kosztów procesu według norm przepisanych. W uzasadnieniu pisma wskazano, że pozwany współpracował ze spółką (...); pozwany zapłaty dokonał z opóźnieniem. Stąd żądanie odsetek oraz zryczałtowanych kosztów z art. 10 uTZTH. 26 lutego 2016 r. spółka (...) zbyła na rzecz powódki wierzytelność z tytułu odsetek i zryczałtowanych kosztów windykacji (pozew, k. 2 i n.).

W sprzeciwie od wydanego w sprawie w postępowaniu upominawczym nakazu zapłaty, zaskarżając to orzeczenie w całości, S. O. wniósł o oddalenie powództwa w całości i o zasądzenie od powódki zwrotu kosztów procesu wg norm przepisanych. W uzasadnieniu pisma pozwany zarzucił brak legitymacji procesowej czynnej (umowa cesji została zawarta 26 II 2015, kiedy jeszcze nie istniała wierzytelność wobec powoda, a bez znaczenia jest tu załącznik z 26 II 2016), brak podstaw do obciążenia go równowartością 40 € (gdy wierzyciel zbywa wierzytelność, oczywistym jest, że nie powstają po jego stronie jakiegokolwiek koszty odzyskiwania należności) oraz podniósł zarzut z art. 5 KC (w szczególności odwołał się do zasady uczciwości w obrocie gospodarczym, dysproporcji równowartości 40 € i wartości skapitalizowanych odsetek, jego woli zapłaty odsetek gdyby tylko został do tego wezwany). Nadto pozwany oświadczył, że nie kwestionuje, iż jest zobowiązany wobec cedenta do zapłaty kwoty 0,93 zł tytułem odsetek wobec nieterminowej zapłaty dokonanej 15 VII 2015, mimo terminu płatności 23 VI 2015 (sprzeciw od nakazu zapłaty, k. 32 i n.).

W odpowiedzi na sprzeciw od nakazu zapłaty strona powodowa przyznała, że pozwany nie był wzywany do zapłaty, albowiem roszczenia dochodzone w sprawie przysługują „bez wezwania”; zaznaczyła, że na dokumencie cesji wskazano

nieprawidłową datę – 29 II 2015 zamiast 29 II 2016 (co wynika choćby z wskazania konkretnych zdarzeń-faktur, jakie miały miejsce po 29 II 2015); zaprzeczyła również, aby nadużywała swoich praw (pismo procesowe, k. 42).

W replice na powyższe pismo powódki pozwany powiecił dotychczasowe zarzutu (pismo procesowe, k. 44 i n.).

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny

Powódka – (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Ł. jest wpisana do rejestru przedsiębiorców prowadzonego w ramach Krajowego Rejestru Sądowego pod numerem (...). Do przedmiotu jej działalności należy działalność prawnicza (informacja odpowiadająca odpisowi aktualnemu z KRSu powódki, k. 17 i n.).

Pozwany – S. O. jest przedsiębiorcą wpisanym do Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej Rzeczypospolitej Polskiej o NIP (...). Jego przeważającą działalnością gospodarczą, prowadzoną pod nazwą Parkiety O. S., jest wg PKD posadzkarstwo oraz tapetowanie i oblicowywanie ścian (wydruk z CEIDG, k. 2).

Spółka (...) [dalej: (...)] wystawiła 16 VI 2015 na pozwanego z tytułu usług spedycji (wykonanej tego samego dnia) fakturę o nr. (...) na kwotę 192,62 zł płatną do 23 VI 2015. Fakturę tę pozwany zapłacił po terminie – 15 VII 2015 (okoliczności bezsporne – 33).

(...) sprzedała na rzecz powódki określone w załączniku do umowy wierzytelności wynikające z NO; przy czym w umowie jako datę jej zawarcia wskazano 26 II 2015. Załącznikiem do umowy było zestawienie wierzytelności z 26 II 2016, gdzie w 92 wierszu wskazano osobę pozwanego oraz powyższą fakturę z datą jej wystawienia, terminem płatności, datą zapłaty i kwotą odsetek (umowy z załącznikami, k. 18 i n.).

Z tytułu opóźnienia w zapłacie powyższej faktury (...) 29 II 2016 wystawiła notę odsetkową, którą obciążyła pozwanego kwotą 0,93 zł (NO, k. 11).

Pozwany nie zapłacił na rzecz powódki kwot dochodzonych w pozwie (okoliczność bezsporna).

Sąd Okręgowy zważył, co następuje

Powództwo, jako usprawiedliwione co do zasady i wysokości, podlega uwzględnieniu w całości.

W niniejszej sprawie, w ramach roszczenia głównego, powódka dochodzi skapitalizowanych odsetek i rekompensaty za koszty odzyskiwania należności z art. 10 ust. 1 ustawy z 8 marca 2013 r. o terminach zapłaty w transakcjach handlowych (Dz.U. z 2013, poz. 403) [dalej: (...)]. Należy więc na wstępie wskazać, że poza sporem musi być, iż (...) z pozwanym łączyła umowa spedycji (art. 704 § 1 KC), a więc umowa, której przedmiotem jest odpłatna dostawa towaru lub odpłatne świadczenie usługi, zawarta przez przedsiębiorców w związku z wykonywaną działalnością – transakcja handlowa (por. art. 4 pkt 1 uTZTH).

Przy czym na marginesie należy wskazać, że w niniejszej sprawie zastosowanie znajdują przepisy uTZTH w brzmieniu redakcyjnym i numeracji obowiązujących do 31 XII 2015 r. Wynika to z tego prostego faktu, że ustawa z 9 października 2015 r. o zmianie ustawy o terminach zapłaty w transakcjach handlowych, ustawy – Kodeks cywilny oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2015 r. poz. 1830), zmieniająca uTZTH z dniem 1 stycznia 2016 r., nie znajdowała zastosowania do transakcji handlowych zawartych przed dniem wejścia w życie tejże noweli (por. jej art. 55 ust. 1). Jak zaś wynika z ustalonego stanu faktycznego, przedmiotowa faktura została wystawiona z tytułu usługi świadczonej przez (...) w 2015 r.

Jeszcze przed przystąpieniem do roztrząsania poszczególnych zarzutów pozwanego należy także wskazać, że potencjalnie mogły być one podniesione przeciw cesjonariuszce. Zgodnie bowiem z art. 513 § 1 KC dłużnikowi przysługują przeciwko nabywcy wierzytelności wszelkie zarzuty, które miał przeciwko zbywcy w chwili powzięcia wiadomości o przelewie.

Jako do pierwszego zarzutu należy odnieść się do zarzutu braku podstaw do obciążenia pozwanego równowartością kwoty 40 € stanowiącej rekompensatę za koszty odzyskiwania należności, albowiem cedent nie poniósł takich kosztów (wobec przelewu na rzecz powódki). Zarzut ten jest chybiony, albowiem żądanie kwoty zryczałtowanej rekompensaty z art. 10 ust. 1 uTZTH jest oderwane od spełnienia przez wierzyciela dodatkowych warunków poza tym, że spełnił on swoje świadczenie oraz nabył prawo do żądania odsetek; jest to uprawnienie, które nie zależy od tego, czy wierzyciel poniósł w konkretnej sytuacji jakikolwiek uszczerbek związany z spełnieniem przez dłużnika jego świadczenia z opóźnieniem (vide uchwała SN z 11 grudnia 2015 r. III CZP 94/15, Lex 1937939).

Skoro więc pozwany przyznał, że zapłacił wynagrodzenie z przedmiotowej faktury z opóźnieniem, a nadto nie podnosił, że zapłacił odsetki za opóźnienie, po stronie (...) powstała zarówno wierzytelność o odsetki (por. art. 7 ust. 1 uTZTH), które w niniejszej sprawie sąd skapitalizowane, jak i o zryczałtowaną rekompensatę z art. 10 ust. 1 uTZTH (powstaje ono bowiem m.in. po upływie terminów zapłaty ustalonych w umowie {vide przywołana uchwała SN III CZP 94/15}).

Wierzytelności te (...) przelała na rzecz powódki; § 1 ust. 1 załączonej do pozwu cesji stanowił bowiem, że cesją objęte są wierzytelności z NO, wraz z prawem do należnych roszczeń ubocznych, w szczególności odsetek i [...] zryczałtowanych kosztów windykacji. Tym samym – w ocenie sądu – nie jest zasadny zarzut braku legitymacji procesowej czynnej; co prawda umowa cesji w swojej treści zawiera datę 26 II 2015, lecz załącznik do niej zawiera już datę 26 II 2016, a w tym załączniku strony cesji odwołują się do faktur powstałych po 26 II 2015, w tym przedmiotowej faktury wystawionej na pozwanego (umowa cesji nie mogła więc być zawarta 26 II 2015), a nadto można wskazać, że umowę cesji w umieniu (...) podpisał jako prezes zarządu J. M., który na tę funkcję został powołany właśnie 26 II 2016; w konsekwencji oznaczenie daty 26 II 2015 w umowie cesji musi być traktowane jako omyłka pisarska (należało przyjąć, że umowa została zawarta 26 II 2016).

Tym samym zasadne było żądanie powódki zapłaty przez pozwanego kwoty 0,93 zł tytułem skapitalizowanych odsetek na podstawie art. 7 ust. 1 uTZTH (strona pozwana oświadczyła, że nie kwestionuje obowiązku zapłaty z tego tytułu takiej kwoty {k. 33}) oraz kwoty 165,20 zł tytułem zryczałtowanej rekompensaty z art. 10 ust. 1 uTZTH (por. w szczególności Tabelę nr (...) z 29 V 2015).

Wreszcie w realiach sprawy niezasadny był zarzut z art. 5 KC; zgodnie z tym przepisem nie można czynić ze swego prawa użytku, który by był sprzeczny ze społeczno-gospodarczym przeznaczeniem tego prawa lub z zasadami współzycia społecznego (zd. I), albowiem takie działanie lub zaniechanie uprawnionego nie jest uważane za wykonywanie prawa i nie korzysta z ochrony.

Dostrzegając argumenty podnoszone przez pozwanego (w szczególności zasady uczciwości w obrocie gospodarczym, dysproporcji równowartości 40 € i wartości skapitalizowanych odsetek jak i oświadczenie pozwanego, że zapłaciłby odsetki gdyby tylko został do ich zapłaty wezwany, a nadto fakt dobrowolnej zapłaty faktury przez pozwanego oraz to, że w niniejszej sprawie roszczeniem z art. 10 ust. 1 uTZTH wystąpił nie pierwotny wierzyciel z faktury, lecz podmiot masowo skupujący takie roszczenia główne w celu dochodzenia właśnie równowartości 40 €) należy wskazać, że w realiach sprawy – w ocenie sądu – nie pozwały ona na odmowę udzielenia ochrony roszczeniu powódki. W szczególności należy przypomnieć, że jedną z podstawowych zasad w zakresie art. 5 jest tzw. zasada czystych rąk, zgodnie z którą ten, kto sam naruszył zasady współzycia społecznego, nie może powoływać się na nie i żądać na ich podstawie odmowy udzielenia ochrony sądowej osobie, której prawo zostało naruszone (vide przykładowo wyroki SN z: 4 stycznia 1979 r. III CRN 273/78, Lex 8161 i 9 marca 1972 r. III CRN 566/71, Lex 7070). W realiach sporawy to zaś pozwany narusza zasady współzycia społecznego (m.in. zasadę pacta sunt servanda), albowiem mimo deklarowania gotowości zapłaty odsetek od należności z faktury (i uzasadnienia braku zapłaty pierwotnemu wierzycielowi faktem niedoręczenia mu noty odsetkowej), nie zapłacił tych odsetek mimo doręczenia mu wraz z odpisem pozwu noty odsetkowej. Oznacza to, że pozwany-dłużnik, który po doręczeniu mu pozwu o skapitalizowane odsetki i zryczałtowaną rekompensatę z art. 10 ust. 1 uTZTH, nie płaci choćby bezspornych odsetek, nie może skutecznie powoływać się na art. 5 KC dla uzasadnienia żądania oddalenia roszczenia o tę zryczałtowaną rekompensatę.

Z powyższych rozważań wynika, że roszczenie główne było uzasadnione w całości.

Powódka żądała również odsetek w wysokości odsetek ustawowych za opóźnienie od kwot 0,93 zł od dnia wniesienia pozwu. Już powyższe zważenie, z uwagi na akcesoryjność materialną roszczenia o odsetki względem roszczenia głównego (por. art. 481 § 1 KC) przesądzało, że usprawiedliwione co do zasady było także żądanie odsetek od roszczenia głównego (accessorium sequitur principale).

Jako że odsetki te były żądane od skapitalizowanych odsetek, powódka mogła ich żądać od chwili wytoczenia o nie powództwa (por. art. 481 § 1 KC), co miało miejsce 19 V 2016 (por. pieczęć z adnotacją wpływu pisma do sądu uczynioną przez uprawnionego pracownika, tak zwana prezentata wpływu {k. 3}) i od tego dnia należały się powódce otwarte odsetki.

Wreszcie należy wskazać, że zasadnie powódka żądała odsetek w wysokości odsetek ustawowych za opóźnienie (por. art. 481 § 1 KC).

Mając na uwadze powyższe – na podstawie przywołanych przepisów – należało orzec jak w sentencji wyroku i zasądzić od pozwanego na rzecz powódki kwotę 166,13 zł wraz z odsetkami w wysokości odsetek ustawowych za opóźnienie od kwoty 0,93 zł od 19 maja 2016 r.

O kosztach procesu sąd – na podstawie art. 98 § 1 KPC – rozstrzygnął z zastosowaniem zasady odpowiedzialności za wynik procesu. Znajduje to uzasadnienie w fakcie, że powództwo-żądanie powódki, o którego oddalenie wносиła pozwana, zostało uwzględnione w całości. To więc pozwana uległa w całości swoich żądań i to ją winny ostatecznie obciążać koszty procesu, w tym koszty strony powodowej.

Na koszty procesu powódki składały się koszty sądowe w postaci opłaty od pozwu (art. 28 pkt 1 uKSC) w wysokości 30 zł (k. 6) i koszty zastępstwa procesowego w postaci wynagrodzenia pełnomocnika w wysokości 120 zł (§ 2 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych {Dz.U. 2015 r., poz. 1804}) i 17 zł tytułem opłaty skarbowej od złożenia kopii dokumentu stwierdzającego udzielenie pełnomocnictwa w postępowaniu sądowym (k. 7 i 8).

Mając na uwadze powyższe – na podstawie art. 108 § 1 zd. I i art. 109 § 2 w zw. z przywołanymi przepisami – sąd postanowił zasądzić od pozwanego na rzecz powódki sumę powyższych pozycji, tj. kwotę 167 zł tytułem zwrotu kosztów procesu.

ZARZĄDZENIE

(...)